

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

**par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā
šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas
aizstājējproduktu inventarizāciju
2022. gada 1. janvārī**

23.12.2021.

Saturs

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums	3
II. Inventarizācijas norises kārtība	4
III. Akcīzes nodokļa starpības aprēķināšana	5
IV. VID EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa	7

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums

2022. gada 1. janvārī stājas spēkā grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli” (turpmāk – likums), kas paredz, ka no 2022. gada 1. janvāra tiek mainīta akcīzes nodokļa likme:

- elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam;
- elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām;
- tabakas aizstājējproduktiem.

Akcīzes preču grupa		Nodokļa likme līdz 2021. gada 31. decembrim	Nodokļa likme no 2022. gada 1. janvāra
Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums	<i>par 1 mililitru šķidruma</i>	0,12 eiro ¹	0,16 eiro ²
Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas	<i>par 1 mililitru šķidruma</i>	0,12 eiro ³	0,16 eiro ⁴
Tabakas aizstājējprodukti	<i>par 1000 gramam</i>	80 eiro ⁵	100 eiro ⁶

1. Persona (izņemot **personu, kas saņēmusi speciālo atļauju (licenci) apstiprināta noliktavas turētāja darbībai**), kas 2022. gada 1. janvārī veic darbības ar **elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu⁷, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām⁸ un tabakas aizstājējproduktiem⁹**:

- 1) inventarizē pēc stāvokļa 2022. gada 1. janvārī krājumā esošo elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu (mililitros) un/vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas (mililitros), un/vai tabakas aizstājējproduktus (gramos);
- 2) 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot inventarizācijas dienu), t. i., **līdz 2022. gada 17. janvārim**, veic akcīzes nodokļa starpības aprēķinu un iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS) (grupa “Informācija Valsts ieņēmumu dienestam” / “Informācija

¹ Likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 121. punkta pirmais apakšpunkts.

² Likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 121. punkta otrais apakšpunkts.

³ Likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 121. punkta pirmais apakšpunkts.

⁴ Likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 121. punkta otrais apakšpunkts.

⁵ Likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 123. punkta pirmais apakšpunkts.

⁶ Likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu 123. punkta otrais apakšpunkts.

⁷ Likuma “Par akcīzes nodokli” 4.¹ panta pirmā daļa.

⁸ Likuma “Par akcīzes nodokli” 4.¹ panta otrā daļa.

⁹ Likuma “Par akcīzes nodokli” 4.² pants.

VID NP Akcīzes daļai”) inventarizācijas sarakstu un nodokļa aprēķinu ar valsts budžetā maksājamo nodokļa starpības summu par inventarizācijas rezultātā konstatētajiem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma un/vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, un/vai tabakas aizstājējproduktu krājumiem;

- 3) inventarizācijā konstatētajiem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma un/vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, un/vai tabakas aizstājējproduktu krājumiem aprēķināto nodokļa starpības summu **iemaksā valsts budžetā līdz 2022. gada 15. februārim.**

II. Inventarizācijas norises kārtība

2. Veicot elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu inventarizāciju, jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju¹⁰.
3. Līdz inventarizācijas uzsākšanai visiem dokumentiem par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu saņemšanu, kurus parakstījusi par preču saņemšanu atbildīgā persona, jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas nodokļu maksātāja rīcībā. Jābūt pabeigtai visu attaisnojuma dokumentu apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem preču atlikumiem.
4. Ja līdz inventarizācijas uzsākšanai nav saņemti attaisnojuma dokumenti par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites reģistros, tad par inventarizācijā konstatēto elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu grāmatvedības uzskaites un inventarizācijas sarakstu datu starpību arī ir jāveic akcīzes nodokļa aprēķins un akcīzes nodoklis jāsamaksā valsts budžetā.
5. Inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstā, kuru 15 dienu laikā (ieskaitot inventarizācijas dienu), t. i., **līdz 2022. gada 17. janvārim, iesniedz VID EDS**, un inventarizācijas saraksta eksemplāru uzglabā katrā elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā.
6. Ja nodokļu maksātājam ir vairākas elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu vai tabakas aizstājējproduktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietas, inventarizāciju veic katrā komercdarbības vietā un par veikto inventarizāciju rezultātiem sagatavo vienu kopēju inventarizācijas sarakstu, kas šajā gadījumā jāiesniedz VID EDS.

¹⁰ Likums “[Par grāmatvedību](#)”; Ministru kabineta 2003. gada 21. oktobra noteikumi Nr. 585 “[Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju](#)”.

Inventarizācijas sarakstā ar nodokļa aprēķinu jāiekļauj visu komersanta darbības vietu uzskaitījums, norādot konkrētas adreses.

III. Akcīzes nodokļa starpības aprēķināšana

7. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinam var izmantot šā metodiskā materiāla pielikumā iekļautās akcīzes nodokļa starpības aprēķina tabulas vai arī aprēķinu veikt patstāvīgi. Ja izmanto pielikumā iekļautos inventarizācijas sarakstus, automātiski tiek aizpildīta akcīzes nodokļa starpību summas aprēķina tabula.
8. Akcīzes nodokli **elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam un tā sagatavošanas sastāvdaļām** (neatkarīgi no nikotīna daudzuma) aprēķina pēc formulas:

$$A = D * m$$

A – akcīzes nodoklis (eiro)

D – kopējais šķidruma apjoms (ml)

m – akcīzes nodoklis par 1 ml šķidruma

- 8.1. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam un tā sagatavošanas sastāvdaļām līdz likmju maiņai 2022. gada 1. janvārī, jāņem vērā likme:

1) par 1 mililitru šķidruma – 0,12 eiro

Piemērs: akcīzes nodoklis par 10 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai tā sagatavošanas sastāvdaļām:

$$A = 10 * 0,12$$

$$A = 1,20 \text{ eiro}$$

- 8.2. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam un tā sagatavošanas sastāvdaļām pēc likmes, kas stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī, jāņem vērā likme:

2) par 1 mililitru šķidruma – 0,16 eiro

Piemērs: akcīzes nodoklis par 10 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai tā sagatavošanas sastāvdaļām:

$$A = 10 * 0,16$$

$$A = 1,60 \text{ eiro}$$

- 8.3. **Akcīzes nodokļa starpību** elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamajam šķidrumam un tā sagatavošanas sastāvdaļām aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc jaunās nodokļa likmes (spēkā no 01.01.2022.), un nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc iepriekšējās nodokļa likmes (spēkā līdz 31.12.2021.).

Piemērs: personai uz 2022.gada 1.janvāri krājumos ir 100 mililitri elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidrumā vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu:

- 1) aprēķina akcīzes nodokli par 100 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām līdz akcīzes nodokļa likmju maiņai:

$$100 * 0,12 = 1,20 \text{ eiro}$$

- 2) aprēķina akcīzes nodokli par 100 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas:

$$100 * 0,16 = 1,60 \text{ eiro}$$

- 3) aprēķina akcīzes nodokļa starpību par 100 mililitriem elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām:

$$1,60 - 1,20 = 0,40 \text{ eiro}$$

9. Akcīzes nodokli **tabakas aizstājējproduktiem** aprēķina pēc formulas:

$$A = D * m / 1000$$

A – akcīzes nodoklis (eiro)

D – kopējais aizstājējproduktu apjoms (gramos)

m – akcīzes nodoklis par 1000 gramiem aizstājējproduktu

9.1. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu tabakas aizstājējproduktiem līdz likmju maiņai 2022. gada 1. janvārī, jāņem vērā likme:

1) par 1000 gramiem – 80 eiro

Piemērs: akcīzes nodoklis par 100 gramiem tabakas aizstājējproduktu:

$$A = 100 * 80 / 1000$$

$$A = 8 \text{ eiro}$$

9.2. Veicot akcīzes nodokļa aprēķinu tabakas aizstājējproduktiem pēc likmes, kas stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī, jāņem vērā likme:

2) par 1000 gramiem – 100 eiro

Piemērs: akcīzes nodoklis par 100 gramiem tabakas aizstājējproduktu:

$$A = 100 * 100 / 1000$$

$$A = 10 \text{ eiro}$$

- 9.3. **Akcīzes nodokļa starpību** tabakas aizstājējproduktiem aprēķina eiro kā starpību starp nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc jaunās nodokļa likmes (spēkā no 01.01.2022.), un nodokļa apmēru eiro, kas aprēķināts pēc iepriekšējās nodokļa likmes (spēkā līdz 31.12.2021.).

Piemērs: personai uz 2022. gada 1. janvāri krājumos ir 100 gramu tabakas aizstājējproduktu:

- 1) aprēķina akcīzes nodokli par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu līdz akcīzes nodokļa likmju maiņai:

$$100 * 80 / 1000 = 8 \text{ eiro}$$

- 2) aprēķina akcīzes nodokli par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas:

$$100 * 100 / 1000 = 10 \text{ eiro}$$

- 3) aprēķina akcīzes nodokļa starpību par 100 gramu tabakas aizstājējproduktu:

$$10 - 8 = 2 \text{ eiro}$$

IV. VID EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

10. Saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” 15. panta pirmās daļas 3. punktu nodokļu deklarācijas un informatīvās deklarācijas (šajā gadījumā inventarizācijas saraksts ar nodokļa aprēķinu) **jāiesniedz VID elektroniskā veidā, izmantojot EDS, grupa “Informācija Valsts ieņēmumu dienestam” / “Informācija VID NP Akcīzes daļai”.**

Sagatavot dokumentu

No veidlapas No faila

SAGATAVOT DOKUMENTU

Atlasīt pēc nosaukuma fragmenta

Mans saraksts Pēc dokumentu grupas Visi dokumenti

Informācija Valsts ieņēmumu dienestam
Informācija Valsts ieņēmumu dienestam

SAGATAVOT DOKUMENTU

Atlasīt pēc nosaukuma fragmenta

Mans saraksts Pēc dokumentu grupas Visi dokumenti

Dokumentu grupa Informācija Valsts ieņēmumu dienestam Notīrīt

Informācija VID NP Akcīzes daļai
Informācija VID NP Akcīzes daļai

11. Tā kā konkrētais EDS dokumenta veids ir izveidots kā nestrukturēts jeb brīvās formas dokuments (t. i., nav izstrādāta konkrēti aizpildāma tabula), **tam ir jāpievieno jau iepriekš sagatavots dokuments: viens kopējs inventarizācijas saraksts (par visām komersanta darbības vietām) un viens kopējs akcīzes nodokļa aprēķins.**
12. EDS iesniegtie dokumenti tiek parakstīti jeb apstiprināti elektroniski, tādēļ **nav obligāta prasība iesniegt EDS skenētu, ar inventarizācijas komisijas locekļu parakstiem apstiprinātu sarakstu ar akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinu.**
13. Aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu un/vai elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām, un/vai tabakas aizstājējproduktiem jāiemaksā **vienotajā nodokļu kontā ar atbilstošajiem rekvizītiem:**

Nosaukums: [Vienotais nodokļu konts](#)
Saņēmējs: Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas Nr. 90000010008
Saņēmēja iestāde: Valsts kase
BIC kods: TRELLV22
Konta numurs: [LV33TREL1060000300000](#)

Pielikumā: Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu inventarizācijas un nodokļa aprēķina tabula 2022. gada 1. janvārī.

Kontaktpersonas VID Nodokļu pārvaldes Akcīzes daļā:

Lilija Mūrniece 67120138

Karīna Ķeire-Ērmāne 67120139